

MIROSLAV
HÁJEK

JAK NEPŘIJÍT O ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ

12 BODŮ
HROZÍ
KAŽDÉMU

■ TAJEMSTVÍ
A ZÁLUDNOSTI
BODOVÉHO
SYSTÉMU

■ NEPLAŤTE
ZBYTEČNĚ
POKUTY, KDYŽ
NEMUSÍTE

■ PASTI
NA ŘIDIČE

■ PRÁVA
A POVINOSTI
ŘIDIČŮ

■ PRÁVA
A POVINOSTI
POLICISTŮ

■ NENÍ NUTNÉ
MÍT 12 BODŮ,
ABYSTE PŘIŠLI
O ŘIDIČSKÝ
PRŮKAZ

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

MIROSLAV
HÁJEK

JAK NEPŘIJÍT O ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ

12 BODŮ
HROZÍ
KAŽDÉMU

- » TAJEMSTVÍ
A ZÁLUDNOSTI
BODOVÉHO
SYSTÉMU
- » NEPLAŤTE
ZBYTEČNĚ
POKUTY, KDYŽ
NEMUSÍTE
- » PASTI
NA ŘIDIČE
- » PRÁVA
A POVINNOSTI
ŘIDIČŮ
- » PRÁVA
A POVINNOSTI
POLICISTŮ
- » NENÍ NUTNÉ
MÍT 12 BODŮ,
ABYSTE
PŘIŠLI
O ŘIDIČSKÝ
PRŮKAZ

Miroslav Hájek

JAK NEPŘIJÍT O ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ

Vydala Grada Publishing, a. s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 220 386 401, fax: +420 220 386 400
jako svou 3148. publikaci

Odpovědná redaktorka Ing. Šárka Němečková
Recenzoval JUDr. Jan Kněžínek
Grafická úprava a sazba Kamila Boubínová
Fotografie PhDr. Miroslav Hájek

Počet stran 96 a 16 stran barevné přílohy
První vydání, Praha 2008
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
Husova ulice 1881, Havlíčkův Brod

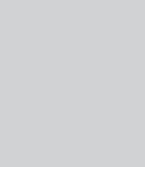
© Grada Publishing, a. s., 2008
Cover Design © © Grada Publishing, a. s., 2008

Názvy produktů, firem apod. použité v knize
mohou být ochrannými známkami
nebo registrovanými ochrannými známkami
příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-247-2215-3 (tištěná verze)
ISBN 978-80-247-6002-5 (elektronická verze ve formátu PDF)
© Grada Publishing, a.s. 2011

OBSAH

1.	Šetřete si nervy i peníze	8
2.	Jak lze rychle přijít o řidičský průkaz	14
3.	Body, body, body	20
4.	Co smí policista...a ti druzí	28
5.	Práva řidiče	36
6.	Drahé maličkosti	40
7.	Rychlost	44
8.	Pivo, víno atd.	52
9.	Děti s námi	58
10.	Doklad je doklad	66
11.	Vše, co se může prodražit	72
12.	Nejčastější otázky a odpovědi	76

ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ JE VZÁCNOST

» Máte řidičský průkaz? Važte si ho! Přijít o něj je totiž dnes tak jednoduché, jako nikdy předtím. Když v polovině roku 2006 vstoupil v platnost nový zákon o silničním provozu, přinesl totiž tři zásadní změny:

- podstatně vyšší pokuty,
- bodový systém za přestupky, ale především
- možnost zadržet řidičský průkaz policíí na místě.

Tato kniha vám poslouží jako nenahraditelná příručka, abyste:

- neplatili vysoké pokuty za dopravní přestupky,
- nesbírali zbytečně „trestné“ body,
- a hlavně se nemuseli nedobrovolně rozloučit se svým řidičským průkazem.

ŠETŘETE SI NERVY I PENÍZE

» **Zákon o silničním provozu je velmi populární zákon. Vždyť o jakém jiném zákonu se tolik píše v novinách, mluví v rozhlasu a v televizi. S chutí se dají každou chvíli slyšet i poslanci s nějakým novým nápadem, jak tento zákon vylepšit.**

Popularita zákona o silničním provozu má jednoduché vysvětlení: pokud by vyšel třeba nový zákon o podmínkách sbírání krabiček od sýrů, sotva by vzrušil více než pár stovek sběratelů krabiček od sýrů a možná ještě tak pár mlékařů.

Ovšem zákon o silničním provozu se přímo týká více než pěti milionů lidí v této republice – všech těch, kteří mají řidičský průkaz. Ale ve skutečnosti je těch, kteří se v nějaké podobě s tímto zákonem v běžném každodenním životě utkají, ještě podstatně víc; dotýká se totiž i pěšáků, cyklistů, celých rodin řidičů a na druhé straně kupříkladu tisícovek dopravních firem, jejich zaměstnanců.

AKTUÁLNÍ ZMĚNY

Před redakční uzávěrkou publikace jsme zaregistrovali první oficiální změnu zákona. Přinesla především:

- » zrušení tzv. poštácké výjimky, která řidičům některých vozidel, kteří plní povinnosti podle zvláštního zákona, umožňovala zastavit i na místech, kde by tím mohla být ohrožena bezpečnost provozu, zejména jízda ostatních vozidel,
- » zpřesnění povinnosti oznámit dopravní nehodu policistovi v případech, kdy škoda dosáhne rovných 50 000 Kč,
- » zrušení ustanovení, podle kterého se započítával 1 bod za porušení povinnosti souvisejících s dopravní značkou „obytná zóna“ a „pěší zóna“.

Současně s touto novelou se změnil i zákon o přestupcích takto:

- » pokuta do 10 000 Kč a až roční zákaz činnosti hrozí nyní tomu,

kdo řídí vozidlo, jehož tabulka SPZ (registrační značka) je zakryta, nečitelná nebo upravena či umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost,

- » v případě dopravní nehody se zraněním se bude pokuta do 50 000 Kč a zákaz činnosti až na 2 roky ukládat pouze tehdy, bude-li způsobeno ublížení na zdraví jiné osobě, než je sám řidič, který dopravní nehodu zavinil; řidič tedy již nebude trestán za to, že při dopravní nehodě zraní sám sebe, stejně jako za banální zranění ostatních; nově navíc platí, že dojde-li ke zranění osoby blízké, bude pro postih viníka nehody nutné, aby to zraněná osoba blízká sama navrhla,
- » za neoprávněné zastavení a stání na parkovišti vyhrazeném pro invalidy již nehrozí odebrání řidičského průkazu, ale pouze pokuta v rozmezí od 5000 do 10 000 Kč.

NEMUSÍTE VĚDĚT VŠECHNO

Lze jen s minimem nadsázky říci, že kolem nás bychom hodně pracně museli hledat někoho, koho se právní kličky tohoto zákona netýkají. Ovšem, kdo bude studovat přes sto stránek zákona o silničním provozu (oficiální název zní Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů) psaných formálním a běžnému člověku nesrozumitelným jazykem, tak vzdáleným obvyklé mluvě?

A kdo by se pak chtěl zabývat veškerými předpisy upravujícími pravidla provozu na silnicích v České republice, musel by vyhledat bezmála šedesát zákonů a vyhlášek. Jen jejich samotný výčet zabírá přes čtyři hustě popsané stránky.

Ale to ještě není vše...do hry co chvíli vstoupí novináři a poslanci s novými návrhy, jak to, nač jsme si ještě ani pořádně nezvykli, změnit. Co by bylo třeba vylepšit, co vypustit, co čím nahradit: tedy najednou slyšíme v televizi, že nebude žádných dvanáct bodů, ale lépe bude osmnáct...logicky, když už i někteří poslanci se blíží k dvanáctibodovému limitu; žádných 130 km/h na dálnici, ale raději 160 km/h...logicky, když stejně třetina aut tam takhle rychle už teď jezdí.

PRAKTICKÉ INFORMACE

Jenomže místo otazníků ze sdělovacích prostředků a poslanecké sněmovny my vám nabízíme odpovědi. Zatímco poslanci musí neustále s mladým zákonem koketovat, aby se aspoň nějak před veřejností zviditelnili, a novináři o něm psát, aby měli čím naplnit své zboží (noviny, časopisy, vysílání), my vám poradíme, jak se co nejlépe se silničním zákonem sžít. V té podobě jak platí a – i přes některé výhrady – jakžtakž funguje.

Po přečtení této útlé příručky získáte maximum možných praktických informací, především jak nepřijít o „řidičák“, ale také jak nespírat zbytečně trestné body a neplatit pokuty. Stručně zmiňujeme i poslední aktuální už platnou změnu zákona.

Dozvíte se, jakým způsobem se přichází o řidičský průkaz, aniž se nasbírání limit 12 bodů. Najdete zde také srozumitelné vysvětlení, jak vlastně „trestné“ body fungují, co je za kolik, nač si dát pozor. Připojena je i úplná bodová tabulka.

Odhálíme vám, co všechno mohou policisté, včetně obecních strážníků (kteří s novým zákonem mimo jiné získali až neslýchané pravomoci). A pozor, do silničního provozu a řízení jsou oprávněně zasahovat i další osoby.

NEJČASTĚJŠÍ PŘESTUPKY

Na žebříčku přestupků je od počátku platnosti nového zákona na prvním místě překročení rychlosti v obci o méně než 20 kilometrů za hodinu. Druhá příčka patří nerespektování zákazové nebo příkazové značky. Třetí nejvíce trestaných přestupků doplňuje opět rychlost – překročení rychlosti v obci o více než 20 kilometrů za hodinu.

» SBĚRATELÉ BODŮ

Udělené body se liší podle krajů. Například v Praze zaevidovali za rok 69 000 řidičů s alespoň jedním trestným bodem. To představuje 7,9 procenta ze všech registrovaných majitelů řidičských průkazů. Zajímavé ale je, že při špatné pověsti metropolitních řidičů se podobně vysoké procento hříšníků objevilo ve statistice například i Jihomoravského kraje; zde hřešilo 8,1 procenta evidovaných motoristů. Že by druhotný důsledek dobrého vinařského roku...?

» KLADY A ZÁPORY ZÁKONA

Rok fungování nového režimu na silnicích České republiky ukázal na přednosti i slabiny nového uspořádání...

KLADY

- větší bezpečí pro děti – povinné jsou dětské sedačky v autech a přílby na kolech
- zvýšená je i ochrana chodců na přechodech
- zpřísnění postihu za nejhorší přestupky (alkohol) a možnost zadržet řidičský průkaz na místě
- stálé svícení a používání bezpečnostních pásů
- při dobré vůli lze bodový systém považovat za první základní krok k západoevropské kultuře silničního provozu

ZÁPORY

- nepřipravenost systému na vyřizování přestupků, nedostatečná informovanost řidičů
- samoúčelné měření rychlosti policií (často městskou) na problematických místech
- nesmyslně vysoké postihy za formální přestupky jako např. špatné dálniční kupony či použití oranžového majáku
- neschopnost policie postihnout skutečné piráty za řízením silných aut a motocyklů, kteří páchají nejnebezpečnější přestupky
- chaos kolem pravidel provozu kamionů
- bodový systém neobsahuje motivační prvky; nedal řidičům šanci, aby si „vylepšili“ své bodové konto účastí na zdokonalovacím výcviku, školení apod., jako je to v zahraničí

» HROZBA PRO VĚTŠINU MOTORISTŮ

» Už za první rok platnosti nového silničního zákona řidiči stačili nasbírat téměř půl milionu trestných bodů (přesně 490 476). Alespoň bod za tu dobu si připsal bezmála každý třináctý řidič (přesně 7,3 procenta). Protože se to ale počítá ze všech registrovaných řidičů (z nichž mnozí mají jen řidičský průkaz na dně šuplíku a nejezdí), je jasné, že blíže skutečnosti bude odhad, že alespoň jeden „trestný“ bod už má každý desátý řidič.

» O řidičský průkaz přišlo 1659 motoristů, kteří stačili za jediný rok nasbírat plný počet 12 bodů. A asi nikoho nepřekvapí, že lépe se novému silničnímu zákonu přizpůsobily ženy: tvoří ve statistice potrestaných řidičů jen zlomek toho, co muži řidiči.

RADY VÍC NEŽ UŽITEČNÉ

Poradíme vám také, jak jednat s policistou i úředníkem, u kterého byste museli bodované přestupky projednávat. Určitě se v této souvislosti hodí stručná lekce psychologie.

Pozor je nutné dávat i na zdánlivé detaily, jako je například jízda bez dálniční známky. Také doklady je dobré mít v pořádku. Vše, co se může při troše zapomnělosti zbytečně, ale velmi prodražit.

Zvláštní pozornost věnujeme rychlostním limitům a tolerancím, jak a kde se měří rychlost i otazníkům kolem antiradarů.

Také zbytek alkoholu v krvi může přijít řidiči velmi draho. Doporučujeme proto pořídít si alkoholtester. V digitální podobě dnes už nepředstavuje příliš velkou investici. Ukážeme vám, že na trhu je jich už velký výběr.

Citlivým problémem jsou děti v autě. Ale nejen to, i na kole a také jako chodci musí být v centru naší pozornosti.

Na druhé straně ale i jako chodec či na kole může každý dostat pokutu. Sice nemnoho bodů a na dnešní poměry malou pokutu lze dostat i za telefonování a nesvícení; ale i tak zbytečně.

Na konec jsme neopomněli ani na nejobvyklejší otázky, které se mezi řidiči objevují. Ale nejen mezi nimi; také zde najdete odpovědi na dotazy vyplývající z nutných změn ve vztazích mezi motoristy a ostatními uživateli silnic - cyklisty a chodci.

» ÚPLNÉ ZNĚNÍ ZÁKONA

Pokud by se někdo chtěl zabývat doslovným zněním Zákona o silničním provozu, může jej najít na oficiálních stránkách Ministerstva dopravy. Poslední aktuální úplné znění tohoto zákona včetně případných dalších větších či menších novel je uvedeno na stránkách Autoklubu České republiky www.autoklub.cz.

» KONEC ILUZÍ – JAKO ŘIDIČI NEJSOU ČEŠI NIC MOC

Česká republika je v pořadí nebezpečnosti provozu na silnicích na velmi nelichotivém šestém místě v Evropě. Vyplynulo to z rozboru, který připravila norská dopravní služba Statens Vegvesen pro výbor bezpečnosti dopravy Evropské unie.

» Nejnebezpečněji se jezdí podle těchto údajů v Řecku, naopak nejbezpečnější jsou silnice nizozemské.

» Kritériem byl počet lidí usmrcených při dopravních nehodách na 100 000 obyvatel. Na základě tohoto dostaly jednotlivé země koeficienty naznačující bezpečnost silnic.

» Česko tak skončilo s číslem 12,6 mezi 23 sledovanými evropskými zeměmi šesté.

» Řecku má koeficient 15,9, za ním následují Polsko, Belgie, Slovensko a Maďarsko. Slovensko skončilo v žebříčku až za námi.

JAK LZE RYCHLE PŘIJÍT O ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ

» I když o bodovém systému se celkem hodně mluví, už méně bohužel o tom, co pálí řidiče určitě nejvíc – o možnosti přijít o řidičský průkaz okamžitě, byť člověk nemá na kontě třeba ani jediný trestný bod!

Především si tedy řekněme, za jaké přestupky mi může policista na místě zadržet řidičský průkaz...

» BEZ ŘIDIČÁKU

Způsoby, jak lze přijít o řidičský průkaz, jsou dva:

■ první je ten, když policisté zadrží řidičský průkaz na místě přestupku nebo trestného činu, u nichž mají na takový postup nárok. Pak po sepsání protokolu předají váš řidičský průkaz příslušnému úřadu. Ten má pět pracovních dnů na to, aby zahájil řízení, o kterém musí řidiče informovat. O zadržení řidičského průkazu pak proběhne správní řízení.

■ druhá situace nastane, když někdo spáchá přestupek, za který odebírá řidičský průkaz správní úřad, ne tedy policista na místě. To se stane, když jde například o druhý ze závažných přestupků, jak jsou vyjmenované v zákonu. V tom případě úřad vysloví zákaz řízení. A pozor! Jeho porušení – tedy pokud bych řídil i tak dál – je trestným činem, za který hrozí pokuta hypoteticky až 5 000 000 Kč, trest odnětí svobody až na jeden rok a další, tentokrát zpravidla delší zákaz činnosti.

STAČÍ DOKONCE JEN JEDNOU A DOST

Od 1. července 2006 může příslušník Policie České republiky na místě zadržet řidičský průkaz v případě, že řidič:

■ je podezřelý, že bezprostředně předtím zavinil dopravní nehodu, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví,

+

- ujel z místa dopravní nehody, na které měl bezprostředně předtím účast a kterou byl povinen oznámit policii,
- řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
- se odmítl na výzvu policisty podrobit dechové zkoušce ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem,
- se odmítl na výzvu policisty (v případě, že dechová zkouška byla pozitivní) podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem; je tu jediná výjimka – pokud by prokazatelně toto vyšetření bylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví,
- podobně to platí, pokud by se odmítl podrobit vyšetření, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou – drogou,
- řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny,
- řídil motorové vozidlo, přestože mu byl (soudem nebo správním orgánem) uložen zákaz řízení motorových vozidel.

PŘÍPADY, KDY STAČÍ DVAKRÁT A DOST

Mohlo by se zdát, že většina řidičů si teď oddechla – zaplaťpámbůh, to jsem v klidu, nic z toho se mě netýká. Ovšem pozor, hned v těsném závěsu za těmito nejpřísnějšími důvody pro zadržení řidičského průkazu číhá v záloze podstatně nebezpečnější a velmi tvrdé ustanovení zákona, které už se bude týkat mnohem větší skupiny řidičů.

V řadě dalších případů totiž stačí, když řidič dvakrát za sebou v průběhu jednoho roku (rozumí se tím dvanáct měsíců po sobě jdoucích) spáchá některý z následujících závažných přestupků a vedle pokuty může přijít na 1 až 6 měsíců o řidičský průkaz.

Jde tedy o onen vzpomínaný princip Dvakrát a dost!

V praxi to vypadá tak, že o délce, na kdy přijdete o řidičský průkaz, rozhodne obecní úřad obce s rozšířenou působností, který je pověřený vyřizováním agendy dopravních přestupků. Zpravidla to je podle místa, kde k porušení pravidel provozu došlo.

Aby toho nebylo málo, ve všech následujících případech dostane ještě řidič od úřadu i pokutu 2500 Kč až 5000 Kč.

A samozřejmě i příslušný počet bodů. Možná pro někoho překvapivě se to může přitom týkat i zdánlivě malých přestupků, jinak „oceňovaných“ jen třemi či dokonce dvěma body!

VÝČET PŘESTUPKŮ, ZA KTERÉ PŘI OPAKOVÁNÍ V PRŮBĚHU 12 MĚSÍCŮ PŘIJDETE AŽ NA PŮL ROKU O ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ:

7 bodů

- když ujedete od dopravní nehody, při které byl někdo zraněn, nebo vznikla škoda přes padesát tisíc korun, nebo po této nehodě porušíte jinou z předepsaných povinností

6 bodů

- když vjedete s vozidlem na železniční přejezd v situaci, kdy je to zakázáno

5 bodů

- když pojedete na červenou, nebo neuposlechnete pokyn stůj davaný policistou nebo i dalšími osobami, které řídí provoz

4 body

- když neumožníte chodci na přechodu bezpečné a nerušené přejítí vozovky
- když ohrozíte při odbočování přecházejícího chodce, nebo i když ohrozíte chodce při vjíždění na silnici nebo vyjíždění z ní, stejně jako při otáčení nebo couvání na silnici
- když nedáte přednost v jízdě

3 body

- když hned nezastavíte po nehodě, při níž nikdo nebyl zraněn a škoda byla nižší než 50 000 Kč, nebo po této nehodě porušíte jinou z předepsaných povinností
- když překročíte povolenou rychlost v obci o 20 km/h a více a mimo obec o 30 km/h a více
- když nezastavíte před přechodem

2 body

- když jako řidič kamionu nebudete respektovat příslušné omezení jízdy po dálnicích a silnicích I. třídy během víkendu